

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 30.10.2015
Vår ref.: 2014/11710
Arkivnr.: 461.5

Fjordbris AS
Ryfylkevegen 2591
4120 TAU

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Fjordbris AS - Avslag på søknad om tillatelse etter forurensningsloven/forurensingsforskriften til utfylling i sjø ved Skallstøperitomta, Jørpelandsvågen, Strand kommune

På grunn av tiltakets uakseptable miljøpåvirkninger, avslår vi søknaden om utfylling i sjø på eiendommen gnr. 49, bnr. 652/712, Jørpeland i Strand kommune. Tiltaket slik det er omsøkt, gir stor fare for spredning av forurenset sediment og direkte tap av nasjonalt og regionalt viktige ålegrasenger av stor betydning for biologisk mangfold generelt, inkludert oppvekstområde for kysttorsk.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker.

Vi viser til søknad av 20.11.2014 om utfylling i sjø ved Skallstøperitomten i Jørpelandsvågen, Strand kommune. Det vises også til andre saksdokumenter fremkommet under behandling av søknaden.

Søknad og saksbehandling

I forbindelse med etablering av nytt landareal for fremtidig sentrums- og/eller boligbebyggelse på Jørpeland, er det søkt om tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø. Det søkes om utfylling av ca. 330 000 m³ sprengsteinsmasser fra Ryfast-prosjektet (forbindelse mellom E39 i Stavanger og riksvei 13 i Strand). Samlet vil tiltaket berøre et sjøbunnsareal på ca. 56 000 m². I følge søker er utfyllingsperioden planlagt fra august 2015 til ut 2016 (ca. 1,5 år).

Det foreligger reguleringsplan for utfyllingen «Detaljregulering for utfylling på sjøbunnen for del av Skallstøperitomta utenfor gnr/bnr 49/11 og 49/652» (Plan 1130201304). I forbindelse med reguleringsprosessen ble det ikke foretatt tilstrekkelige utredninger av konsekvensene denne utfyllingen vil ha på naturmangfoldet. I brev av 15.04.2014¹, fra Fylkesmannen til Strand kommune, fremgår det at mye av dokumentasjonen som Fylkesmannen etterlyser, burde ha vært på plass ved det offentlige ettersynet av reguleringsplanen.

¹ Fylkesmannens brev til Strand kommune: «Fråsegn til reguleringsplan 1130201304 for utfylling på sjøbunnen for del av Skallstøperitomta, Strand», datert 15.04.2014.

Vi påpekte også i brev av 01.04.2015² at den delen av planen som omfattes av reguleringsplan 1130201304 for utfyllingen, ikke er tilstrekkelig planavklart. Det eksisterer ikke endelige planer for bebyggelsen som skal etableres på fyllingen, men i «Områdeplan for Jørpeland sentrum» (plan 1130201210), går det frem at det er planlagt etablert boliger på utfyllingen. Denne planen er ikke endelig vedtatt. I Multiconsults rapport av 17.04.2015³ går det frem at stabilitetsberegningene deres er basert på en mulighetsstudie for hovedsakelig boligbygg og næringsbygg.

Strand Eiendomsutvikling AS søkte 12.02.2009 (Multiconsult, 214157-1⁴) om tilsvarende tillatelse til utfylling i sjø utenfor Skallstøperiet på Jørpeland. Det ble da søkt om utfylling av ca. 120 000 m³ masser, og utfyllingsarbeidene skulle omfatte et innvunnet landareal på ca. 20 000 m². Søknaden er nå vesentlig endret, og vår vurdering var at det ikke ville være mulig å behandle denne uten en ny høringsrunde. Et viktig moment er at det gjennom områdekartlegging er fremkommet nye opplysninger angående naturmangfoldet i sjø.

I henhold til § 36-6 i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), ble søknaden og relevante tilleggsdokumenter lagt ut til offentlig ettersyn i Strand kommune og på internettsidene til Fylkesmannen i Rogaland. Søknaden ble også kunngjort i Strandbuen. Utleggingsperioden var fire uker fra medio mai 2015 (fristen for kommunale uttalelser var åtte uker).

Mangler i dokumentasjon tilknyttet planvedtak, gjør at det er avgrenset hvor mye reguleringsplanen kan vektlegges ved behandling av søknad om tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø. Gjennom områdekartlegging er det dokumentert forekomster ålegrasenger av høy verdi som ikke var kjent i reguleringsplanprosessen.

Det har vært omfattende dialog med søker og søkers konsulent for å innhente kunnskap i forhold til påvirkningen tiltaket vil ha overfor naturmiljøet.

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold jf. § 8 - Kunnskapsgrunnlaget, Naturmangfoldloven (NML)

Ålegrasenger

Ecofact AS foretok i september 2014 en kartlegging av marine naturtyper i tiltaksområdet⁵. Som resultat av kartleggingen ble det avgrenset to ålegrasenger, hvorav den ene forekomsten fikk verdi B (viktig), og den andre verdi C (lokalt viktig). Verdiene ble satt på bakgrunn av ålegrasengenes størrelse. I rapporten går det bl.a. frem (sitat) «Ålegrasengene hadde friske, lange og tykke skudd og sto tett. I ålegrasengene ble det observert mye fiskeyngel, strandkrabber, sekkedyr og pigghuder».

Ingen rødlistearter ble påvist under kartleggingen, men søket etter disse var kun i en liten utstrekning. Det ble heller ikke registrert noen fremmede arter. Ecofact påpeker at selv om influensområdet også omfatter arealer som ikke oppfyller kriteriene for verdivurdering av biologisk mangfold, er arealene likevel ikke uten naturkvaliteter med betydning for vanlige arter.

² Fylkesmannens brev til Strand kommune: «Samordna statleg fråsegn til områdeplan 1130201210 for Jørpeland sentrum», datert 01.04.2015.

³ Multiconsult (2015) Utfylling Fjordbris. Stabilitet av utfylling. Beregningsresultater. Datert 17.04.2015. Dokumentkode: 214637-RIG-RAP-005.

⁴ Fylling i sjø Søknad om tillatelse. Multiconsult (12.02.2009) Rapport nr. 214157-1

⁵ Kartlegging av marine naturverdier på Jørpeland. Ecofact AS (09.2014)

Videre har Norsk institutt for vannforskning (NIVA), gjennom den nasjonale kartleggingen av marine naturtyper, kartlagt to ålegrasenger i Jørpelandsvågen. Disse ble tilgjengelig i Naturbase⁶ etter at søker hadde foretatt kartlegging. Ålegrasengene har fått verdi A (svært viktig). Den ene ligger i selve tiltaksområdet og den andre ligger innerst i vågen. Ålegrasengene er vurdert til å ha nasjonalt viktig økologisk funksjon siden de er tette, høyvokste og overlapper med et viktig gyteområde for torsk, verifisert av HI.

Oppsummert er det registrert to ålegrasenger i tiltaksområdet, samt én ålegraseng i influensområdet. Ecofact har gitt ålegrasengen sørvest i tiltaksområdet verdi B, mens ålegrasengen nordøst i tiltaksområdet har fått verdi C. NIVA har kartlagt en ålegraseng i samme område som Ecofact, hvorav Ecofact har gitt den verdi C og NIVA har gitt den verdi A. Ålegrasengen i influensområdet (innerst i Jørpelandsvågen) har NIVA gitt verdi A.

Fisk

Tiltaksområdet ligger i et lokalt viktig gytefelt for torsk, verifisert av Havforskningsinstituttet (HI). I følge Fiskeridirektoratets kartportal ligger det også, ca. 500 meter sør for tiltaksområdet, et gytefelt for brisling. I følge Miljødirektoratets «Naturbase» tilhører Jørpelandselva (Tunglandsåna) naturtypen «viktig bekkedrag». Tunglandsåna er i utgangspunktet satt av for laksestammen, og det finnes også en egen sjørretstamme her. Av arter av nasjonal forvaltningsinteresse er det gjort registreringer av laks og ål i tilknytning til vassdraget. Ål er vurdert som kritisk truet, jf. norsk rødliste 2010. Ny rødlistevurdering av ål kommer i november 2015. Lakseførende strekning omfatter strekningen fra utløpet av Jørpelandsvassdraget og opp til Jørpelandsåna. Ambio miljørådgivning AS gjorde i 2003 en teoretisk vurdering⁷ av om etablering av kunstige holmer mellom Jørpelandsholmen og stålverket ville påvirke vandringsforholdene for laksefisk i forhold til Jørpelandsvassdraget. Konklusjonen var at tiltaket høyst sannsynlig ikke vil påvirke vandringsforholdene for laksefisk inn og opp til Jørpelandsvassdraget. Dersom tiltaket mot formodning fører til endringer i vandringsforhold, mener konsulenten at dette vil gi marginal effekt, som bare vil kunne merkes i noen få fiskesesonger.

Sjøfugl

I følge kartportalen <http://www.temakart-rogaland.no> er det i Jørpelandsvågen foretatt registreringer av fiskemåke som er en nær truet art, jf. norsk rødliste 2010.

Vannforekomst

I følge databasen <http://www.vann-nett.no> ligger omsøkt område i vannforekomsten «Botnefjorden» som tilhører vanntypen «beskyttet fjord/kyst». Vannforekomsten er foreløpig klassifisert med økologisk tilstand «antatt moderat», mens den kjemiske tilstanden er «undefinert». Ønsket miljøtilstand for 2021 er «god». Det er imidlertid en risiko for at miljømålet ikke nås innen 2021.

⁶ Naturbase: Fagsystem fra Miljødirektoratet for registrering av verneområder, naturtyper og andre biologisk mangfold data som er viktige i arealforvaltningen.

⁷ Ambio Miljørådgivning AS (2003) Vandringsforhold for laks ved etablering av holmer mellom Jørpelandsholmen og stålverket. Filnavn: 17091511. 17.09.2003.

Strømforhold

Strømmålinger ble foretatt av Rogalandsforskning (RF) i 2004⁸. I følge RF gikk strømretningen på skrå, langs med sundet og delte seg tydelig mellom nord-vestlig og sør-østlig retning. RF konstaterer at det trolig er kompensasjonsstrømmen de har målt i perioder, samt at det ikke er noen tydelig tidevannsstrøm, men at strømforholdene i sundet i større grad bestemmes av meteorologiske (trykkforandringer, vind) forhold og nedbør (elvevann). I følge RF viser en gjennomsnittlig strømhastighet på 6-7 cm/s en jevnt over god bunnstrøm i sundet. Målingene er utført før Jørpelandselva ble regulert i 2009, i forbindelse med at Jøssang kraftverk ble satt i drift. I følge søker inneholder konsesjonen bestemmelser om minstevannføring på hhv. 1,5 m³/s i perioden 1. desember til 1. april, samt 2,0 m³/s i resten av året ved utløpet av Jørpeland II kraftstasjon. Videre skal vannføringen, i følge søker, ikke være under 4,0 m³/s ved fjorden i løpet av perioden 1. mai til 31. oktober.

RF foretok i 2005 en vurdering av strømforhold i forbindelse med etablering av en ny holme i sundet mellom stålverket og Jørpelandsholmen⁹. Vurderingsgrunnlaget var undersøkelser fra 1980-tallet og 2004. Undersøkelsene viste at det vanligvis er et tydelig fersk- og brakkvannslag med varierende tykkelse (0-2 m), grunnet stor ferskvannstilførsel fra Jørpelandselva. I følge RF vil endringer av topografien i sundet kunne påvirke strømforholdene, men mest kritisk vil være en reduksjon av tverrsnittet der sundet er på det smaleste og grunneste (nordenden av Jørpelandsholmen). Denne vurderingen ble lagt frem av søker, men Fylkesmannen vurderer at den ikke er relevant for det aktuelle tiltaket, siden utformingen av landarealet ikke er sammenlignbart.

Bunnforhold

Multiconsult utførte geotekniske grunnundersøkelser på land og i sjø for prosjektet i 2009¹⁰. Undersøkelsene viste at i den østre delen av utfyllingsområdet faller sjøbunnen relativt bratt (ca. 1:1) mot sørøst, og bunnsedimentene er registrert som fast pakket morene over berggrunn, dekket av mektige avsetninger (opptil 10 m) med bløte, til dels svært kompressible masser av gytje, silt og leire. På vestsiden av fyllingsområdet er helningen til sjøbunnen noe slakere (1:2,5 – 1:5) mot sørøst og sørvest, og mektigheten av de bløte massene ligger mellom 1-5 m.

Nyere stabilitetsvurderinger utført av Multiconsult¹¹ konkluderte med at den planlagte utfyllingen lar seg gjennomføre med tilstrekkelig sikkerhet dersom fyllingen legges med slake helninger og motfylling, samt at utfyllingen skjer etappevis. Det planlegges å legge fyllingen i terrasser der enden på hver terrasse ligger i naturlig rasvinkel. I deler av utfyllingsområdet kan det forventes å opparbeides poreovertrykk i underliggende leirholdige masser. I disse områdene må det legges inn stopp i utfyllingsarbeidet, med tilstrekkelig varighet til at overtrykket kan drenere, for at det kan oppnås tilstrekkelig styrke og stabilitet i underlaget. Poreovertrykket må overvåkes med elektriske målere, og reduseres til minst 50 % før neste utfyllingsfase kan settes i gang. Dersom neste utfyllingsfase settes i gang for tidlig, eller det fylles ut mer enn forutsatt i et fyllingstrinn, er det fare for utrasing av fyllingen. Multiconsult nevner at det i enkelte tilfeller kan ta måneder til år for å drenere porevann og konsolidere sedimenter, avhengig av tykkelsen på leirlaget.

⁸ Rogalandsforskning (2004) Strømmålinger Holmsund – Grøtnes, Strand kommune. Rapport RF – 2004/228. Prosjektnr.: 7156007 akt 22.

⁹ Rogalandsforskning (2005) Vurdering av strømforhold Holmsund – Grøtnes, Jørpeland, ved etablering av ny holme. 07.03.2005.

¹⁰ Multiconsult AS (2009) Strand Eiendomsutvikling AS. Fjordbris. Grunnundersøkelser. Grunnforhold. Fundamentering. Oppdrag-/rapportnummer: 214637-1. 07.10.2009. Multiconsult AS (2009) Strand Eiendomsutvikling AS, Fjordbris. Grunnundersøkelser i sjø. Grunnforhold. Oppdrags-/rapportnummer: 214637-2. 24.11.2009.

¹¹ Multiconsult AS (2015) Stabilitet av utfylling. Beregningsresultater. Dokumentkode: 214637-RIG-RAP-005. 17.04.2015.

I Multiconsults risikovurderinger av masseforflytning¹², utarbeidet i forbindelse med regulering av området, blir det påpekt at det er betydelig avstand mellom prøvepunktene for grunnundersøkelser, og at det generelt i de fleste prosjekter er vanskelig å oppnå full sikkerhet om grunnforhold, noe som innebærer en betydelig risiko. Det påpekes videre at det er en forutsetning for deres vurderinger at slik risiko aksepteres.

Setninger i grunnen er foreløpig ikke spesielt vurdert av Multiconsult, men det nevnes at det må påregnes betydelige setninger over lang tid på grunn av det bløte underlaget. Bølgeerosjon er ikke vurdert spesielt, og ventes å kunne løses med konvensjonelle metoder (plastring e.l.). Multiconsult anbefaler også at det utføres supplerende grunnundersøkelser i noe tid på forhånd for å kunne optimalisere fyllingens geometri.

Videre ble sjøbunnen, på bakgrunn av Ecofact sin befaring, delt inn i 4 forskjellige områdetyper; mudderbunn, sandbunn, blokk og stein (eksisterende fylling), og ålegrasenger. Ecofact beskriver mudderbunnen slik (sitat) «Muddermassene var så løse at armen forvant under når den ble presset mot overflate». I følge Ecofact dominerte mudderbunn ved de dypeste områdene av tiltaksområdet, og sandbunn ved de grunnere områdene langs eksisterende fylling.

Bunnsedimentene

I tidligere søknad av 12.02.2009 ble det henvist til sedimentundersøkelser av 2004¹³, foretatt av Multiconsult AS i nærheten av tiltaksområdet. Undersøkelsen viste at sedimentene i nærheten av tiltaksområdet var forurenset med tributyltinn (TBT) opp til tilstandsklasse 5 (svært dårlig), samt nikkel i tilstandsklasse 4 (dårlig). I følge Multiconsult viser resultatene en svakt økende gradient inn mot det aktuelle utfyllingsområdet. Selv om prøvene er stikkprøver, vurderer Multiconsult det som sannsynlig at forholdene er relativt like i det planlagte utfyllingsområdet. Det blir også opplyst om at det heller ikke er noen kilder på land eller i sjø som skulle tilsi at forurensningssituasjonen i planlagt utfyllingsområde er annerledes enn i det undersøkte området. I Ecofacts rapport går det frem at det nordøst i tiltaksområdet ligger en båtslipp knyttet til næringsarealene. Forurensede bunnsedimenter er vanlig i områder hvor det er eller har vært slippvirksomhet. Det kan også tenkes å ha forekommet forurensende industrielle utslipp fra Stålverket.

For å hindre spredning av forurensede sedimenter har søker planlagt å tildekke utfyllingsområdet med 0,5 meter grus før selve utfyllingen med sprengsteinsmasser starter. Søker ønsker ikke, på grunn av driftsmessige hensyn, å benytte siltgardin til bunn. Multiconsult har også tidligere påpekt¹⁴ at det ikke er praktisk mulig å benytte seg av siltgardin. For å hindre spredning av skyteledninger av plast er det planlagt å benytte lense med skjørt (hengende 90 cm under lense).

¹² Multiconsult AS, 2009. Fjordbris. Masseforskyvning – risiko. Dokumentkode: 214637-RIG-NOT-003. 20.02.2014.

¹³ Multiconsult AS, 2009. Holmsund Grøtnes – Prøvetakning og kjemiske analyser av sjøbunnsedimenter. Resultater og klassifisering av forurensningstilstand. 27.09.09.

¹⁴ Multiconsult AS, 2009. Fjordbris Jørpelandsvågen – Fylling i sjø – Søknad om tillatelse. Rapportnr.: 214157-1. 12.02.2009.

Høring

Mottatte høringsuttalelser

Fylkesmannen mottok høringsuttalelser til søknaden fra:

- Strand kommune
- Fiskeridirektoratet region Sør
- Fiskarlaget Vest
- Naturvernforbundet i Strand
- Miljøpartiet De Grønne Strand
- Torild Tjensvold
- Olav Hjørungnes
- Ina Fjelde og Harald Maaland

Strand kommune har ikke vesentlige merknader til søknaden, men påpeker at avbøtende tiltak som kan redusere virkningene som utfyllingen kan ha på naturmangfoldet må vurderes.

Fiskeridirektoratet region Sør gjør oppmerksom på at det er registrert gytefelt for torsk i det omsøkte tiltaksområdet. Videre vises det til at ålegrasengen som Ecofact har kartlagt har en større utbredelse enn de to ålegrasengene Fiskeridirektoratet tidligere har vært kjent med. Utbredelsen av denne overlapper også i større grad med omsøkt utfylling enn de tidligere kartlagte ålegrasengene. Videre viser Fiskeridirektoratet til deres uttalelse i brev av 13.03.2015 til Strand kommune og Fylkesmannen angående «Områderegulering av Jørpeland sentrum», hvor det blant annet fremgår følgende angående ålegrasengene (sitat) « (...) *Det er planlagt et boligområde (felt B8) der ålegressengen i Vågen Sør ligger. Utfylling av masser i dette området vil ødelegge for denne ålegressengen. Ålegressengen i Vågen ligger der det etter planforslaget er tiltenkt badeplass og gjestehavn. Også denne ålegressengen antas å bli skadelidende som følge av planforslaget. Vi kan ikke finne at disse interessene er omtalt og vurdert i dokumentene som ligger til grunn for planforslaget. Fiskeridirektoratet region Sør ønsker ikke at det legges til rette for tiltak som kan ødelegge for ålegressengene. Fiskeridirektoratet region Sør ber om at det i det videre planarbeidet blir vurdert alternativer for å ivareta disse interessene og at en vurderer mulige avbøtende tiltak for å bevare ålegress i området...(...)*».

Den store ålegrasengen som Ecofact har kartlagt var ikke kjent for Fiskeridirektoratet under høringen av «Områderegulering for Jørpeland sentrum». Ettersom den aktuelle ålegrasengen vil bli dekt av masser, samt har overlapp med gytefelt for torsk, fraråder Fiskeridirektoratet sterkt deponering av masser som omsøkt.

Fiskarlaget Vest viser til sin uttalelse av 13.03.2015 til Strand kommune og Fiskeridirektoratet angående «Områderegulering av Jørpeland sentrum», hvor de bl.a. på bakgrunn av at de registrerte ålegrasengene er klassifisert som nasjonalt viktige, gikk imot forslaget til områderegulering her. Fiskarlaget Vest viser også til sin tidligere uttale av 23.08.2013 om «Søknad om utfylling for del av Skallstøperitomta, Strand» hvor de blant annet uttalte at havnen innenfor omsøkt utfyllingsområde ble benyttet av en fiskebåt, samt at det til tider er is i området. Fiskarlaget Vest er fortsatt bekymret for at en utfylling som omsøkt vil øke faren for is i vågen. Det vises også til at Ryfastmasser ikke er å anse som rene masser ettersom det inneholder plastfiber og skyteledninger.

Fiskarlaget Vest går fortsatt i mot utfylling som omsøkt på bakgrunn av at utfyllingen i tiltaks- og influensområdet vil ødelegge nasjonalt viktige ålegrasenger, samt at området ligger innenfor et gytefelt for torsk, og det er registrert et gytefelt for brisling i nærheten. De ønsker heller ikke

utfylling ettersom sjøbunnen består av bløte, forurensede masser, samt at utfyllingsmassene ikke er rene.

Naturvernforbundet i Strand mener at det ikke er mangel på bolig eller næringstomter på Jørpeland, samt at tomter i nyetablerte boligfelt ikke blir solgt. I tillegg vil hele inntrykket av Jørpeland endres til det negative, der høye leilighetskompleks sterkt reduserer utsikten mot skjærgården og Jørpelandsholmen. Videre kommenteres forurensnings-problematikken knyttet til bruk av duk og grus til tildekking, og påpeker at det er meget stor sannsynlighet for at forurensede bløte masser vil spres når stein komprimerer havbunnen, ettersom det i praksis er umulig å garantere at alt går som planlagt under vann. De henviser videre til tidligere sedimentundersøkelser fra Multiconsult, og påpeker bl.a. at det er usikkerhet forbundet med forurensning i området. TBT sine egenskaper og giftighet for vannlevende organismer blir også omtalt. Naturvernforbundet konstaterer at erfaring har vist at bruk av oljelense med skjørt for å hindre spredning av plastfiber og skyteledninger, ikke vil fungere.

Videre påpeker Naturvernforbundet at det skal tungvektige samfunnsmessige argumenter til for å forsvare et slikt inngrep som fjerner ålegrasengene, samt at prosjektet ikke er av samfunnsmessig verdi. Det påpekes også at fiske- og skalldyr tettheten i Idsefjorden i de senere år har blitt redusert, og at dette tiltaket ytterligere vil skade fiskestammene (ettersom tiltaksområdet ligger innenfor viktige gyteområder). Det påpekes også at utredningene til tiltaket er basert på gamle strømmålinger fra 1981/1982, som ikke er relevante i forhold til dagens situasjon.

Naturvernforbundet viser også til Multiconsult sine grunnundersøkelser/stabilitetsvurderinger, og påpeker at masseutglidning ikke er ønskelig både i forhold til personskader, spredning av forurensede sedimenter, samt større arealbeslag på sjøbunnen. Naturvernforbundet vil på det sterkeste anbefale at det ikke gis tillatelse til denne utfyllingen i sjø.

Miljøpartiet De Grønne Strand (MDGS) viser til at to ålegrasenger vil bli ødelagt av utfyllingen. På denne bakgrunn oppfatter MDGS en eventuell utfylling i området som et voldsomt inngrep i det lokale maritime miljøet, som videre vil ha uakseptable konsekvenser for en rekke utrydningstruede dyre- og plantearter.

Videre påpeker MDGS at massene i forbindelse av Ryfast-prosjektet har en naturlig høy andel av fyllitt med et arseninnhold på over 20 mg/kg, noe som gjør at massene burde vært karakterisert som «ikke rene» i henhold til Miljødirektoratets veileder TA-2553 eller TA-2229. I tillegg påpekes det at foreslåtte tiltak sannsynligvis strider mot Vanndirektivets regler om forringelse av økologisk tilstand, og at slike masser dermed ikke bør dumpes i kystnære, grunne farvann med sårbare og nasjonalt viktige økosystemer. MDGS viser også til «The International Finance Corporation» og «Verdensbanken», som i 2007 skrev at dumping av gruveavfall på grunt vann ikke er ansett å være god internasjonal industripraksis. Angående arsen, vises det videre til Stavanger kommunes konsekvensutredning av utfyllingen på Buøy-Hundvåg i 2012, hvor det fremgår at fyllitten i Stavanger ikke defineres som forurenset grunn. I følge MDGS motstrider dette med erfaringer fra sjødeponier i bl.a. Chile, hvor det har blitt påvist at arsen har blitt frigjort fra steinmasser i sjø, og deretter blitt tatt opp i flora og fauna i det angjeldende marine økosystemet.

MDGS går også inn på problematikken knyttet til plastforsøpling fra sprengsteinsmasser, samt plastforsøpling i havet generelt. Det påpekes at planlagte utfyllingsmasser fortsatt vil inneholde skyteledninger av plast, samt at disse sannsynligvis også inneholder kobber. Dersom armeringsfiber av stål tas i bruk ønsker MDGS at de miljømessige konsekvensene av dette utredes på en faglig forsvarlig måte og høres på nytt.

Torild Tjensvold hevder at det er mer enn nok plass i Strand kommune som kan benyttes til boligutbygging, og påpeker at tiltaket vil forringe den vakre skjærgården på Jørpeland. Videre påpeker hun problematikken rundt faren for oppvirvling av forurenset bunnsediment.

Olav Hjørungnes hevder at det allerede er regulert store områder til bolig, og at det ikke er behov for nytt boligfelt slik som omsøkt. Det påpekes at boligbygging med høyblokker vil stenge utsikten til og fra Jørpeland fra store deler av sjøkant og sentrum, samt at industriområde og boligbygging ikke hører sammen ettersom dette vil skape konfrontasjon og klager. Det påpekes også at det ved graving på industriområdet til Stålverket ble påvist miljøgifter ved tidligere utfyllinger. Videre stiller han spørsmål ved tiltakets nødvendighet sett i sammenheng med tiltakets påvirkning på ålegras og naturmangfold.

Ina Fjelde og Harald Maaland frykter at utfyllingen vil spre forurensning og ødelegge den åpne, fine innseilingen til Jørpelandsvågen. På denne bakgrunn protesterer de mot den omsøkte utfyllingen, og støtter Naturvernforbundets uttalelser i saken.

Søkers merknader til mottatte uttalelser

I samsvar med bestemmelsene i forurensningsforskriften kapittel 36 - Behandling av tillatelser etter forurensningsloven - § 36-4, fikk søkeren oversendt uttalelsen for eventuelle kommentarer. På vegne av Fjordbris AS har S.K. Langeland AS i brev av 10.08.2015, kommentert uttalelsene;

Til Strand kommune

Søker viser til Ecofact sin verdisetting av ålegrasengene, og mener at marin vegetasjon vil få mulighet til å reetablere seg i fyllingsskråninger og motfyllinger, etter at utfyllingsarbeidene er ferdige. Videre regner søker med at Fylkesmannen vil ta stilling til om det skulle være behov for eventuelle avbøtende tiltak i så måte.

Til Fiskeridirektoratet

Søker konstaterer at et avbrudd i anleggsarbeidene i gyteperioden til torsk (januar-april) vil være komplisert i forhold til anleggsarbeidene, og er lite ønskelig. Videre påpekes det at alle kjente alternative anvendelser for overskuddsmasser fra Ryfastprosjektet innebærer utfylling eller dumping i sjø lokaliteter innenfor eller i nærheten av gytefelt. De mener derfor at det har liten betydning for torskebestanden i regionen om overskuddsmassene plasseres på Jørpeland eller alternative plasser. Søker er ikke kjent med hvor presist det faglige grunnlaget er for avmerking av gytefeltene, og mener at utstrekningen av området som påvirkes av tiltaket vil være svært begrenset sett i forhold til utstrekningen av det registrerte gytefeltet.

Videre kommenterer søker at risikoen for utlekking av tungmetaller fra fyllmassene er vurdert av Multiconsult, som har konkludert med at plassering av steinmaterialer i sjø er gunstig på grunn av at det stabilt oksygenfattige miljøet inne i en sjøfylling begrenser slik utlekking. Fylling på land ville ha medført bedre oksygentilgang, og dermed større fare for utlekking. Massene som skal benyttes består av gneis og fyllitt. I følge søker har Statens Vegvesen opplyst at det vil bli produsert fyllitt i de neste 3-4 månedene, før en går over i gneis, noe som medfører at fyllitt kun vil bli benyttet i de nederste lagene i fyllingen. Søker påpeker også at gneis normalt regnes som en stabil bergart mht. utlekking av tungmetaller. Videre går det frem at siltgardin vil ha en begrenset effekt mot flytende plast fra skyteledninger, samt at det av praktiske årsaker ikke er mulighet å benytte seg av siltgardin (dybde ned til -12 meter). Når det gjelder tiltak for å hindre spredning av forurenset bunnsediment, kommenteres det også at sjøbunnen skal tildekkes med 0,5 meter grus før utfylling med sprengsteinsmasser starter.

Til Fiskarlaget Vest

Søker viser til sine kommentarer til Fiskeridirektoratets uttalelse, og bemerker at Ecofacts verdivurdering av ålegrasengene ikke samsvarer med NIVAs vurdering, som de ikke kjenner det faglige grunnlaget for. Videre hevder søker at ut i fra Ecofact sin vurdering, så har ikke ålegrasengene nasjonal verdi.

Til Naturvernforbundet i Strand

For uttalelsene angående forurensningsfare, konsekvenser for ålegras, biologisk mangfold og gyteområder, viser søker til øvrige kommentarer. Ettersom spørsmålet angående forringelse av utsikten ikke berører forurensning av ytre miljø, viser søker til arbeidet med sentrumsplanen. Søker påpeker at det er feil at Naturvernforbundet hevder at tiltaket er basert på gamle strømmålinger fra 1981/82. Det vises til søkers brev av 16.01.2015 hvor det fremgår at deres vurderinger er basert på Rogalandsforskning sitt brev av 07.03.2005 når det gjelder strømforhold. Søker henviser videre til sitt brev av 16.01.2015 hvor søker har gjort rede for registrert vannføring i Jørpelandselva under målingene, og for manøvrereglementet i gjeldende konsesjon for Jørpelandselva i forbindelse med kraftutbyggingen i 2009. Det påpekes at Skallstøperiområdet har en uryddig avslutning mot sjøen som i praksis stenger allmennheten ute, ettersom sjøarealene kun er tilgjengelige for de som har båt. Søker mener en ryddig avslutning av fyllingen mot sjøen med en promenade vil gjøre arealene langs sjøkanten tilgjengelige for en større del av allmennheten.

Til Miljøpartiet De Grønne Strand (MDGS)

Søker påpeker at MDGS ikke har tatt hensyn til at ålegrasengene har fått en ny verdivurdering av Ecofact, og viser til sine kommentarer til Fiskarlaget Vest sin uttalelse. Videre påpeker søker at konsekvenser av å fylle ut med fyllitt er utredet av Norconsult, samt at skyteledninger av plast vil bli samlet opp med lenser. Det påpekes også at søker ikke kjenner til om det har vært rapportert om miljømessige problemer knyttet til deponering av stålfiberarmert sprøytebetong i sjø. Det vises også til at Statens Vegvesen har erstattet plastfiber med stålfiber, og at stålfiber er akseptert i andre utfyllinger. Videre konstaterer søker at det ikke blir benyttet metallisk kobber i disse skyteledningene.

Til Ina Fjelde og Harald Maaland

Søker presiserer at sjøbunnen skal tildekkes med 0,5 m grus før fyllingen med sprengsteinsmasser påbegynnes. Videre påpeker søker at det vil bli benyttet lenser for oppsamling av skyteledninger av plast, samt at sprengsteinsmassene ikke lenger inneholder plastfiber. For merknader om funksjon og estetikk i innseilingen til Jørpelandsvågen, henviser søker til reguleringsplan for fyllingsskråninger, og arbeidet med ny sentrumsplan.

Til Torild Tjensvold

Søker henviser til sin kommentar til Ina Fjelde og Harald Maaland sin uttalelse angående tiltak for å hindre spredning av forurensede sedimenter. Videre påpeker søker at planlagt utfylling kun vil bli liggende mot areal som er utfylt tidligere, og vil dermed ikke berøre skjærgården. Det vises for øvrig til godkjent reguleringsplan for fyllingsskråninger, og til arbeidet med ny sentrumsplan.

Til Olav Hjørungnes

Når det gjelder merknaden om industriområde, boligbygging og sentrumsutvikling, viser søker til sentrumsplanarbeidet som pågår. Angående fyllingens påvirkning på strømforhold konstaterer søker at det ikke kan utelukkes at en nordvestlig strøm i øvre del av vannmassene vil bli påvirket av utfyllingen. Videre viser søker til sitt brev av 16.01.2015, hvor det fremgår at redusert vannføring i Jørpelandselva som følge av kraftutbygging også kan ha hatt konsekvenser for denne strømmen. Det vises for øvrig til brev av 16.01.2015, samt øvrige kommentarer til andre høringsuttalelser angående miljøvirkninger.

Fylkesmannens merknader til mottatte uttalelser

Som et resultat av våre endringer av utfyllingstillatelser tilknyttet bruken av sprengsteinsmasser som inneholder plastfiber til utfylling i sjø¹⁵, har Statens vegvesen nå gått over til bruk av stålfiber. Plastfiberproblematikken ved bruk av Ryfastmasser til utfylling er da unngått, men spredning av skyteledninger vil fremdeles være en utfordring.

I denne saken etter forurensingslovverket, har vi valgt å ikke komme med merknader til de aspekter som angår plan- og bygningsloven. Vi viser ellers til våre vurderinger og begrunnelse for avslaget.

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingen suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravet i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Vannforskriften (nasjonale mål)/EUs vanndirektiv

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler inn vannforekomster i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriftens § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten «Botnefjorden» endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelse etter forurensningsloven.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven (NML) krever at beslutninger skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant, jf. § 7, §§ 8-12. Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Etter § 4 i NML (forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer) skal mangfoldet av naturtyper, herunder artsmangfold og økosystemfunksjoner, ivaretas så langt det anses rimelig. Videre sier § 5 (forvaltningsmål for arter) at artene og deres økologiske funksjonsområder så langt det er nødvendig skal ivaretas på lang sikt.

Fylkesmannens vurdering og begrunnelse

Vi har bl.a. vurdert og vektet søknaden etter Miljødirektoratet sin Naturbase, Fiskeridirektoratets sin kartløsning, samt kartportalen «Temakart-Rogaland». Ecofact sin rapport¹⁶ inngår også som en del av grunnlaget. Det marinbiologiske mangfoldet i tiltaksområdet er samlet sett tilstrekkelig beskrevet i kartløsningene og rapporten. Vi anser kunnskapsgrunnlaget vedrørende naturmangfoldet, jf. NML § 8 som godt, og tilstrekkelig ivaretatt gjennom disse kildene.

¹⁵ Fylkesmannens brev av 08.05.2015 «Endring av tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø ved Solbakk, Strand kommune – Rv 13 Ryfast – Entreprise E02 Solbakk» og «Endring av tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø ved Buøy, Stavanger kommune – Rv 13 – Ryfast».

¹⁶ Ecofact, 2014. Kartlegging av marine naturverdier på Jørpeland. Områderegulering, Strand kommune. Sep. 2014.

Mulige effekter av det omsøkte tiltaket er godt kjent for Fylkesmannen. I tillegg til selve arealbeslaget av sjøbunn som følgelig vil fjerne to ålegrasenger (jf. § 4 i NML), er bl.a. spredning av forurensede bunnsedimenter og partikler fra sprengsteinsmassene effekter av tiltaket.

Underlaget i vesentlige deler av utfyllingsområdet består av store mektigheter med bløte, finpartikulære masser, og disse utgjør med høy sannsynlighet en betydelig trussel for suspensjon i vannmassene som følge av arbeidene. Selv oppvirvling og forflytning av rene masser som kan medføre skade på naturmangfoldet er å anse som forurensning jf. forurensningsloven § 6 første ledd, og sedimentene i tiltaksområdet må anses som forurenset av miljøgifter. Usikkerhet knyttet til sedimentenes sprednings- og nedslammingspotensiale gjør at § 9 (føre-var-prinsippet) i naturmangfoldloven i noen grad kommer til anvendelse.

Ifølge risikovurdering for masseforskyvning¹⁷ som ble utarbeidet i forbindelse med reguleringsarbeidene, baserer Multiconsults vurderinger seg på at betydelig risiko for masseforflytning må aksepteres. Fylkesmannen oppfatter et slikt grunnlag for stabilitetsvurderinger som urovekkende. I faglige vurderinger vil det alltid foreligge usikkerhetsmomenter, men vurderingene må inkludere disse, ikke akseptere en betydelig risiko som grunnlag for videre vurderinger, jf. § 9 NML (føre-var-prinsippet). Stabilitetsvurderingene¹⁸ omhandler i hovedsak de leirholdige sedimentene med fokus på poreovertrykk. Tidsbruken for hver etappe i utfyllingsprosessen avhenger av tiden det tar for porevannet i massene å dreneres tilstrekkelig, og dermed oppnå akseptabel stabilitet før videre utfylling. I følge Multiconsult⁸ kan porevannsdrenering i leirmasser ta måneder til år.

Den øvre delen (1-2 m) av de bløte massene er registrert¹⁹ som gytje/siltig gytje i store deler av tiltaksområdet, og inneholder mye organisk materiale. Miljøgifter blir i stor grad bundet i organisk materiale, og det er derfor disse sedimentene som er mest kritiske med tanke på spredning av forurensning. Tildekking av sjøbunnen med et 0,5 m tykt gruslag vil sannsynligvis føre til fortregning av en stor andel av disse sedimentene, noe som fører til en betydelig risiko for spredning av forurenset materiale.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, tillegges noe vekt i denne saken av grunner som er nevnt over, nemlig usikkerhetsmomentene knyttet til spredning av forurenset sediment, partikkelspredning generelt, tiltakets nærhet til Jørpelandvassdraget (anadrom strekning), samt fjerning av to ålegrasenger og potensielt nedslamming av én.

Kunnskapen om påvirkning fra denne typen arbeider er godt kjent for Fylkesmannen. Risiko for nedslamming av omkringliggende sjøbunn og spredning av forurenset bunnsediment er negative sider ved tiltaket. Avbøtende tiltak i form av f. eks. siltgardin er i dette tilfellet ikke praktisk mulig. Videre fremstår det som noe usikkert i hvor stor grad tiltaket vil føre til spredning av forurensede bunnsedimenter, ettersom det skal fylles ut på store mektigheter med gytje/leire. Fjerning av ålegrasengene vil i tillegg til spredning av forurensede bunnsedimenter også kunne utgjøre en risiko for forringelse av miljøtilstanden til vannforekomsten, jf. vannforskriftens § 4.

Naturmangfoldlovens § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning går ut på at man skal vurdere påvirkningen et tiltak har på et økosystem ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I denne saken er det som nevnt også direkte inngrep i den viktige naturtypen ålegras. Ålegrasenger og andre sjøgrasområder er svært produktive, og regnes som

¹⁷ Multiconsult AS (2009) Fjordbris. Masseforskyvning – risiko. Dokumentkode: 214637-RIG-NOT-003. 20.02.2014.

¹⁸ Multiconsult AS (2015) Stabilitet av utfylling. Beregningsresultater. Dokumentkode: 214637-RIG-RAP-005. 17.04.2015.

¹⁹ Multiconsult AS (2009) Strand Eiendomsutvikling AS, Fjordbris. Grunnundersøkelser i sjø. Grunnforhold. Oppdrags-/rapportnummer: 214637-2. 24.11.2009.

viktige marine økosystem på verdensbasis²⁰. Naturtypen inneholder flere spesialiserte arter og samfunn, og fungerer som et skjulested, oppvekstområde, og som matfat for blant annet fiskeyngel og krepsdyr (jf. § 5 NML). Det kan også forekomme rødlistearter og sjeldne utforminger. Videre er ålegras viktig for stabiliteten i grunne områder, da det bidrar til å binde sedimentene og redusere erosjon, og det er viktig for det biologiske mangfoldet i sedimentene, spesielt med tanke på dyregrupper som børstemark, bløtdyr og krepsdyr²¹. Forurensning og inngrep i strandsonen synes i dag å være den største trusselen for utbredelse og bestandutvikling av naturtypen. Spredning av partikler vil redusere lysforholdene, en viktig forutsetning for vekst av ålegras. I tillegg kan partiklene som nevnt føre til nedslamming av forekomstene.

Videre fungerer ålegrasenger som viktige habitat for yngel, deriblant kysttorsk (jf. § 5 NML). Ålegrasengene overlapper med et lokalt viktig gytefelt for kysttorsk, som er verifisert av HI i felt. Som det fremgår av Fiskeridirektoratet sin uttalelse til søknaden, vil de sterkt fraråde mot deponering av masser slik det søkes om.

Det er også registrert laks og ål i tilknytning til vassdraget. Konklusjonen av Ambio miljørådgivnings teoretiske vurdering i 2003²², om etablering av kunstige holmer mellom Jørpelandsholmen og stålverket ville påvirke vandringsforholdene for laksefisk tilknyttet Jørpelandsvassdraget, var at tiltaket høyst sannsynlig ikke vil påvirke vandringsforholdene. Dersom tiltaket mot formodning fører til endringer i vandringsforhold mener konsulenten at dette vil gi marginal effekt, som bare vil kunne merkes i noen få fiskesesonger. Vurderingen er basert på andre utfyllingsplaner enn dagens planlagte utfylling, og eldre strømmålinger er underlagt vurderingsgrunnlaget. Fisk er også kjent for å unngå områder med høy partikkelkonsentrasjon, og siden Jørpelandselva er en anadrom strekning kan arbeidene også påvirke laksefiskens tidspunkt for smoltutvandring og/eller gyteoppvandring. Det foreligger derfor en viss usikkerhet rundt tiltakets påvirkning på laksefisk tilknyttet Jørpelandsvassdraget, jf. føre-var-prinsippet i § 9 NML. Videre er ål kategorisert som kritisk truet, jf. norsk rødliste 2010, og skal derfor hensynstas i forvaltningen. I Miljødirektoratets veileder²³ går det frem at verdisetningen av marine naturtyper må legges til grunn i vurderingen av hvor tiltak kan aksepteres, samtidig som det skal utøves et visst skjønn. Det foreligger ikke konkrete føringer fra naturforvaltningsmyndigheten for hvilke tiltak i sjø som kan aksepteres i forhold til naturtyper og deres verdi, men det fremgår i veilederen (sitat) «Med utgangspunkt i føre-var-prinsippet bør man i størst mulig grad unngå tiltak i A- og B- lokaliteter».

Grunnet bl.a. den ulike verdisetningen av ålegrasengene, foretatt av Ecofact og NIVA, samt forurensningssituasjonen tilknyttet mulig utrasing av mektige lag med løsmasser, vurderte vi at det var behov for høring i denne saken. Med bakgrunn i spesielt Fiskeridirektoratets fraråding til tiltaket, er vårt avslagsgrunnlag styrket. Når det gjelder den ulike verdisetningen av ålegrasengene ønsker vi å påpeke at Ecofact ikke har tatt i betraktning at ålegrasengene ikke overlapper med et gytefelt for torsk. NIVA har imidlertid tatt dette med i verdigrunnlaget.

Det er etter vår vurdering godt grunnlag for å konkludere med at ålegrasforekomstene i tiltaksområdet vil bli fjernet som følge av utfyllingen, samt at partikkelspredning fra arbeidene vil kunne føre til nedslamming av den registrerte ålegrasforekomsten innerst i Jørpelandsvågen, i influensområdet. Nedslamming av eventuelle andre ålegrasforekomster og naturverdier i Jørpelandsvågen kan også forekomme, ettersom direkte avbøtende tiltak for å hindre partikkelspredning fra sprengsteinsmassene ikke er praktisk mulig å benytte seg av. Grunnet store

²⁰ Direktoratet for Naturforvaltning (2007) Kartlegging av marint biologisk mangfold. DN-håndbok 19-2001 revidert 2007.

²¹ Direktoratet for Naturforvaltning (2011) Faggrunnlag for ålegraseng (*Zostera marina*) Utkast 14.12.2011.

²² Ambio Miljørådgivning AS (2003) Vandringsforhold for laks ved etablering av holmer mellom Jørpelandsholmen og stålverket. Filnavn: 17091511. 17.09.2003.

²³ Miljødirektoratet (2012) Håndtering av sedimenter. TA-2960/2012.

mektigheter med løsmasser (gytje/leire) i deler av tiltaksområdet, foreligger det også en usikkerhet knyttet til eventuell spredning av forurensede bunnsedimenter. Som avbøtende tiltak for å hindre spredning av forurenset bunnsediment har søker foreslått tildekking av 0,5 meter pukkg/grus i tiltaksområdet, før utfylling med sprengstein. Med bakgrunn i de store mektighetene med løsmasser som er registrert i utfyllingsområdet, er Fylkesmannen ikke overbevist om at dette avbøtende tiltaket vil hindre spredning av forurensede bunnsedimenter. På bakgrunn av alle usikkerhetsmomenter knyttet til stabilitetsvurderinger, forurensning, samt den samlede belastningen på naturmangfoldet i området, kan ikke Fylkesmannen på gi tillatelse etter forurensningsloven til denne utfyllingen i sjø.

Vurdering av tiltaket etter vannforskriften og naturmangfoldloven tilsier at økosystemet og spesifikke naturverdier i området i stor grad vil bli negativt påvirket av tiltaket.

Prinsippene i §§ 11 og 12 er i dette tilfellet ikke aktuelle ettersom tiltaket med dette ikke kan tillates.

Konklusjon

Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I denne saken konkluderer Fylkesmannens med at de forurensningsmessige ulempene er større enn de samfunnsmessige fordeler som tiltaket ville ha medført.

Ut i fra våre samlede vurderinger i avsnittene over, avslår vi derfor søknaden om utfylling i sjø ved Skallstøperitomta, Jørpeland i Strand kommune. Avslaget er begrunnet i at tiltaket vil føre til uakseptable miljøpåvirkninger. Planlagte avbøtende tiltak for å begrense utslipp av forurenset sediment og stabilitetsvurderinger er ikke tilstrekkelige. Nasjonale verdier med ålegrasenger med stor verdi for levende liv i sjøen vil gå tapt. Tiltaket vil også kunne påvirke det lokale gytefeltet for torsk.

Vedtak

Med bakgrunn i vurdering etter naturmangfoldloven §§ 4, 5, 8-10, samt vannforskriften §§ 4 og 12, avslår Fylkesmannen i Rogaland med hjemmel i forurensningsloven § 11, søknaden om utfylling i sjø ved Skallstøperitomta, Jørpeland i Strand kommune.

Klagerett

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes til Fylkesmannen i Rogaland.

Varsel om fastsetting av saksbehandlingsgebyr

I henhold til forurensningsforskriften kapittel 39 skal det betales gebyr til staten for Fylkesmannens arbeid med tillatelser etter forurensningsloven. Gebyr skal også betales ved avslag på søknader. Saksbehandlingstiden tilknyttet arbeidet med denne søknaden tilsvarer sats 3, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Fylkesmannen varsler derfor fastsetting av gebyr på **kr. 54 700,-** for behandling av søknaden om tillatelse, jf. forurensningsforskriften § 39-4.

Eventuelle merknader til varsel om fastsetting av saksbehandlingsgebyr sendes Fylkesmannen innen 3 uker fra varselet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 16.

Med hilsen

May Britt Jensen
fylkesmiljøvernssjef

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

Saksbehandler: Marte Kjelby
Saksbehandler telefon: 51 56 87 48
E-post: fmromkj@fylkesmannen.no

Kopi til:

Miljøpartiet De Grønne Strand	Nedre Barkvedvei 78	4100	JØRPELAND
Torild Tjensvold	Dir. sæthersgate 32	4100	JØRPELAND
Strand kommune	Postboks 115	4126	JØRPELAND
Fiskeridirektoratet Region Sør	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Naturvernforbundet i Strand	Postboks 217	4126	JØRPELAND
Olav Hjørungnes	Tunglandsvegen 13	4100	JØRPELAND
S.K. Langeland AS	Obstfeldervegen 3	4100	JØRPELAND
Fiskarlaget Vest	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Ina Fjelde og Harald Meland	Tunglandsvegen 21 G	4100	JØRPELAND